

ZÁKÁNYSZÉK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

**Gazdasági Program
2024-2029**

Elfogadva a Képviselő-testület 32/2025.(III.27.) Kt. határozatával

I. Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A Képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

Zákányszék Község Önkormányzata Képviselő-testületének Zákányszék Község Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló **8/2019. (XI.18.)** önkormányzati rendelete alapján a képviselő-testület tevékenységének és a település fejlesztésének irányvonalát, valamint a kiemelt célokat az önkormányzat gazdasági programja tartalmazza.

A Gazdasági program illeszkedik a Zákányszék Község Önkormányzata Hosszútávú Településfejlesztési Koncepciójához.

Meg kell fogalmaznunk céljainkat, sorrendiséget kell felállítanunk. Azt feltétlenül figyelembe kell vennünk, hogy minden terv, program megvalósításának megvannak a finansziális feltételei is, azaz csak olyan elképzeléseket szabad a lobogónkra tűzni, amelyeket ténylegesen képesek leszünk megvalósítani. Minden terv annyit ér, amennyi megvalósul belőle, tervek és célok nélkül azonban nincs előrelépés. Lehet, hogy elképzeléseink egy része terv marad, ennek ellenére mindig kell, hogy legyenek előremutató kezdeményezések, hiszen az egészséges optimizmusunk ebből táplálkozik.

II. Célok

1. Településpolitikai elhatározások

„Zákányszék község épen megőrzött tanyavilággal rendelkező, természeti környezetére vigyázva gazdálkodó, igyekvő település, melynek belső rendje és tisztasága megkapó.”

E jövőkép kialakítása során meghatározó, elsődleges településpolitikai elhatározások a

következők:

- 1.1 A mezőgazdaság, mint meghatározó gazdasági ágazat, teljesebb és szervezettebb termelési-értékesítési vertikum létrehozásának elősegítése. A helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatása, piacképességének növelése.
- 1.2 Községünk természetközeli, környezettudatos, család- és klímabarát település jellegének fejlesztése, erősítése.
- 1.3 A közösségi összetartozás és az egymás iránti felelősség fontosságának hangsúlyozása, lakosságmegtartó erejének növelése.
- 1.4 A környező alföldi tájjal harmonikus egységet alkotó, építészeti szempontból is, figyelmet érdemlő tanyavilág élhetőségének fenntartása, fejlesztése.

2 Társadalmi környezet

2.1 Társadalmi szemléletformálás

A közösségnek minél szélesebb körű tájékoztatása, valamint befogadó-készségének erősítése érdekében szükséges:

- 2.1.1. Lakossági fórumok megtartása,
- 2.1.2. Előadások szervezése a Művelődési Ház és a Teleház közreműködésével a civil szervezetek bevonásával.
- 2.1.3. Civil szervezetek támogatása a Polgármesteri Hivatalnál rendelkezésre álló humán erőforrás kapacitás igénybevételével.

A **civil** szervezetek (bár aktív létszámuk csökkent) nagy jelentőséggel bírnak egy település életében, hiszen adott esetben a haladás, fejlődés mozgatórugói lehetnek. Egyre jelentősebb szerepet töltenek be a különböző intézmények működésében, és bizonyos problémák megoldásához szükséges források előteremtésében. Erejük koncentrálására van szükség.

2.2 Önkormányzati Képviselő-testületi, Hivatali munka

Az új önkormányzati törvény és az intézményrendszer folyamatos átalakulása miatt új feladatokat kellett felvállalni, míg más területek teljesen állami irányítás alá kerültek. Ez mind a hivatali, mind a képviselő-testületi munkában kihívást jelent, jelentett.

- 2.2.1. A képviselő-testületnek és a hivatalnak fel kell készülnie a feladatok gyors és hatékony végrehajtására.
- 2.2.2. A képviselői munka bizalomra épülő, fegyelmezett, Zákányszék érdekeit mindenekfelett képviselő, a település lakosságát szolgáló munka. Ellátásának érdekében fontos az alapos döntés-előkészítés, aktív bizottsági munka.
- 2.2.3. A polgármester a képviselő-testület döntései szerint és saját hatáskörében irányítja a Polgármesteri Hivatalt, a jegyző pedig vezeti a Polgármesteri hivatalt.

Kettőjük viszonylatában rendkívüli fontos követelmény az egymás javaslatának figyelembe vétele, valamint az állandó egyeztetés és konzultáció.

2.2.4. A Polgármesteri Hivatallal, a hivatali munkával szemben támasztandó alapkövetelmények a következők: szakszerűség, pontosság, érthetőség. Gyors (a lehetőségek szerint gyors), kulturált, udvarias ügyintézés. Nyitottság, szolgálatkészség. A település sajátosságainak megfelelő munkarend.

2.2.5. A polgármesteri hivatal külső-belső megújulását követően továbbra is feladat a az ügyfelek elégedettségének növelése, a munkakörülmények javítása, valamint a munka hatékonyságának növelése.

2.2.6. Kiemelt figyelmet fordítunk a humánerőforrás-fejlesztésre képzések, továbbképzések támogatásával.

2.3 Egészségügy fejlesztése

A lakosság egészségügyi ellátásának javítása érdekében, szoros együttműködésben a településen dolgozó egészségügyi szakemberekkel, az eddigi ellátások színvonalának megtartása és fejlesztés szükséges.

2.3.1. Társulásban működtetett tevékenységek megtartása, felülvizsgálata, továbbfejlesztése.

2.3.2. Egészségterv aktualizálása, és programjainak végrehajtása. Egészségét megszervezése az önkormányzat és a közművelődési intézmény bevonásával.

2.4 Szociális ellátás, fejlesztés

A családokról, gyerekekről, fogyatékosokról, az időskorúakról, szenvedélybetegekről, és hajléktalan emberekről való gondoskodás fontos feladatunk.

Változáson ment keresztül a pénzbeli és természetbeni juttatások rendszere, így önkormányzati hatáskörben kerül megállapításra rendszeres települési támogatásként a települési lakhatási támogatás, gyógyszer-támogatás és rendkívüli települési támogatásként a tüzelő támogatás, pénzbeli rendkívüli települési támogatás, gyermekvédelmi települési támogatás, temetési települési támogatás, köztemetés, Bursa Hungarica.

A személyes gondoskodás keretében nyújtott szociális alapszolgáltatást és szakosított ellátást társulási megállapodás alapján a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ által látja el az önkormányzat.

Szociális alapszolgáltatások, úgymint a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátás, támogató szolgáltatás, idősek nappali ellátása (kiegészítve a demens személyek nappali intézményi ellátásával), tanyagondnoki szolgáltatás, szenvedélybetegek nappali ellátása, valamint a szociális szakosított ellátás: ápolás, gondozást nyújtó intézményi ellátás - idősek otthona (demens idősek ellátási formával kiegészítve) szintén a Többcélú Társulás keretein belül kerül ellátásra. Ezen a közeljövőben nem kívánunk változtatni.

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében feladatunk.

2.4.1. Alapszolgáltatások és szakosított ellátások lehetőség szerinti folyamatos biztosítása, fejlesztése, kapacitásának bővítése.

2.4.2. Az ellátások biztosítását szolgáló épületek folyamatos karbantartása, felújítása, energetikai korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásával.

2.4.3. Település támogatási rendszerhez szükséges források biztosítása.

2.4.4. Önkormányzati kiegészítő forrás biztosítása a szociális feladatellátáshoz.

2.4.5. Idősek bentlakásos otthona bővítésének előkészítése, forráskeresés, pályázat benyújtása.

2.5 Oktatás fejlesztése

Az Önkormányzat fenntartásában lévő alapfokú oktatási intézmény a Zákányszéki Manó-kert Óvoda és Bölcsőde (Zákányszék, Petőfi Sándor u. 7.)

A Zákányszéki Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Zákányszék, József Attila u. 36.) tekintetében a köznevelési törvény alapján az önkormányzat a feladatellátásban, mint a nevelési-oktatási ingatlan tulajdonosa vesz részt. Az állami fenntartói jogokat a Szegedi Tankerületi Központ (általános iskola, alapfokú művészeti iskola, gyógypedagógiai oktatás, pedagógiai szakszolgálat) gyakorolja.

Szükséges olyan jellegű fejlesztések megvalósítása, mely egyedivé és vonzóvá teheti intézményeinket. Vizsgáljuk meg annak lehetőségét, hogy a fenntartói tevékenységet az általános iskola vonatkozásában vegyük vissza.

2.5.1 Gyermekeink magas színvonalú oktatása, nevelők szakirányú képzésének elősegítése az óvodában.

2.5.2 Robotika oktatási módszer bevezetésének elősegítése az iskolai szakkör keretében.

2.5.3 Bio-kert továbbfejlesztése az iskolában.

2.5.4 Hosszútávon önkormányzati fűszer-kert kialakítása az óvodával közösen.

2.5.5 Magyar Falu program pályázati forrást kihasználva energiatudatos fejlesztések megvalósítása az óvodában.

2.5.6 Diétás étkezés továbbfejlesztése, piaci alapokra helyezése, konyha korszerűsítése, felújítása.

2.5.7 Környezettudatos nevelés folytatása minkét intézményben.

2.5.8 ZÖLD óvoda cím megtartása.

2.5.9 Óvodai csoportok számának felülvizsgálata, bölcsődei fejlesztési koncepció kidolgozása, megvalósítása.

2.5.10 Általános iskolai diákok támogatása egyéni programokkal

2.6 Kulturális élet, szabadidő, sport fejlesztése

A magas kihasználtsággal működő művelődési ház állagának megóvása mellett fejlesztésre is szükség van, hiszen az épületben a hagyományos közművelődési tevékenység mellett komplex információs szolgáltató központ működik, melyben a községi könyvtár és a teleház is helyet kapott. A Csongrád-Csanád Vármegyei Agrárkamara tanácsadója és a falugazdász is az épületben fogadja az ügyfeleket. Az intézményben kerülnek megtartásra a művészeti iskola néptánc- és modern tánc órái is. A *művelődési ház, könyvtár, teleház egysége* egymás munkáját segítve, kiegészítve biztosítja a művelődéshez, **a szabadidő hasznos eltöltéséhez** és az információhoz jutás lehetőségét Zákányszék lakosságának.

2.6.1 Szabadidős, szórakoztató, ismeretterjesztő előadások, programok, kiállítások szervezése.

2.6.2 Hagyományokkal rendelkező művészeti csoportok működésének és új csoportok indításának elősegítése.

2.6.3 Könyvtár magas színvonalon történő működtetése, könyvtári állomány gyarapítása.

2.6.4 Kiállítások szervezése.

2.6.5 Rövidtávú feladat programsorozat a „75 éves Zákányszék” megvalósítása”.

2.6.6 Hagyományokkal rendelkező csoportok további működtetése.

2.6.7 Művelődési Ház udvarának és melléképületeinek felújítása.

Településünkön a szabadidő eltöltéséhez jó néhány tradícióval rendelkező települési rendezvény (falunap, tavaszcsalogató, aratóünnep, böllérnap, falukarácsony) és civil szervezetek által szervezett egyéb programok is hozzájárulnak.

Zákányszéken a lakosság sportolását futballpálya, bitumenes kézilabdapálya, sportcsarnok, korszerű sportöltöző segíti.

Ezzel kapcsolatos feladatok:

2.6.8 Sport és Szabadidő Centrum fejlesztése.

Parkosítás a területen.

Elektromos lekötés Traktorshow helyszínére

Komplett vizesblokk kialakítása.

Pálya és térvilágítás fejlesztése.

Wifi elérhetőség kiépítése.

2.6.9 Sport vonatkozásában továbbra is támogatnunk kell, a helyi sport és szabadidős civil szervezeti tevékenységeket (Sportkör, SZITE).

2.6.10 Sportcsarnok fejlesztés feladatai:

Rendezvények miatt új szociális blokk kialakítása szükséges.

Gondoskodni kell a megújult sportcsarnok állagmegóvási feladatairól.

2.6.11 Biztosítani kell a tradicionális rendezvények megtartását, elő kell segíteni új programok megvalósítását.

2.6.12 Fontos feladat a mozgás, a sport, az egészséges életmód népszerűsítése.

2.7 Helyi közlekedés fejlesztése

A település belterületének 95%-a szilárdburkolatú, pormentesített út.

Prioritások a helyi közlekedés elősegítése érdekében:

2.7.1 A belterületi szilárdburkolatú sérült útszakaszokon a hibák javítása.

2.7.2 Külterületi utak járhatóságának biztosítása, azok állapotának helyreállítása.

2.7.3 Zákányszék-Bordány összekötő kerékpárút megépítése

2.7.4 A Dózsa György utcai kerékpárút megépítését követően a járda felújítása.

2.7.5. 100%-os pormentesített szilárd burkolatú út a belterületen.

2.7.6 Tömegközlekedés javítás lehetőségének figyelemmel kísérése.

2.8 Köztemető fenntartása

A köztemető fenntartása közszolgáltatás keretében történik. A közszolgáltatást a Kegyeleti Kft. biztosítja.

Prioritások:

2.8.1 Folyamatos kapcsolattartás a közszolgáltatást végzővel.

2.8.2 Közmunkaprogram keretében a köztemető tisztaságának biztosítása.

2.8.3 Köztemető közbiztonságának javítása.

2.8.4 Pályázati program keretében urnafal építése.

2.9 Települési közbiztonság fejlesztése

Zákányszék közbiztonságának feltérképezésekor figyelembe kell vennünk a folyamatosan változó migrációs helyzetet és nagyszámban stabilan itt tartózkodó vendégmunkásokat.

Negyedévente a térség településeinek és a megyei rendvédelmi szervek a részvételével alapos kockázat elemzés történik és intézkedési tervek készülnek. A közbiztonság javítása céljából kérjük a rendvédelmi szervek és polgárőrség fokozott jelenlétét Zákányszéken a következő időszakban is.

Prioritások:

2.9.1 Térfigyelő rendszer felügyelete, karbantartása.

2.9.2 Mezőőri szolgálatok működtetése folyamatos fejlesztése.

2.9.3 Polgárőrség működésének támogatása.

3 Környezetünk

3.1 Helyi épített környezet alakítása és védelme

A Kiskertekben egyre többen élnek. Az itt található ingatlanok azonosítása csak helyrajzi számmal lehetséges, mely problémát jelent lakcím létesítéskor. Belterületen jelenleg önkormányzati tulajdonban kevés építési telek található, mely szükségessé teszi az előkészületeket újak kijelölésére. Zákányszék környezeti értékeinek fokozott figyelembe vétele mellett a jó lakókörnyezet és jobb életminőség elérése érdekében az alábbi intézkedéseket tervezzük:

3.1.1 Zártkertek (kiskertek) lakó területté nyilvánítása (belterületbe vonása).

3.1.2 Új építési telkek kialakítása.

3.1.3 Magántulajdonban lévő, eladásra szánt ingatlanok, építési telkek nyilvántartásba vétele, értékesítés elősegítése.

3.1.4 A helyi épített értékek számbavétele, és a szükséges védelem biztosítása.

3.1.5. Települési értéktár folyamatos aktualizálása, új értékek felvétele.

3.1.6 Bérlet programban való részvétel.

3.2 Természeti környezetünk védelme

Településünk egyik fejlődési potenciálja a természeti környezet tisztasága, sokszínűsége. A Zákányi-medence talán a legnagyobb, viszonylag érintetlen homokvonulat Csongrád-Csanád vármegyében, melynek jelentős része Zákányszék területére esik. E terület semlyékei növénytanilag szempontból a dorozsma-majsai földrajzi kistáj legértékesebb gyepterületei közé tartoznak, értékes növényállománnyal, gazdag ízeltlábú faunával és színes madárvilággal.

Prioritások

3.2.1 A település természeti értékeinek felmérésének folytatása, bemutatása.

3.2.2 Lakosság környezettudatos gondolkodásának fejlesztése.

3.2.3 A szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítésére kampányt kell szervezni a szolgáltató bevonásával.

3.3.4 Családi faültetést „Gyermekeink fái” program indítását kell kezdeményezni a településen.

3.3. Csapadékvíz és belvíz elvezetés

Zákányszék község belterületén a csapadékvíz elvezető hálózat részben kiépített. A külterületen található belvízelvezető csatornák kis része képezi csak az önkormányzat tulajdonát. Többéves tapasztalatra és a nem kiszámítható csapadékos időjárásra tekintettel fontos feladata az Önkormányzatnak, - melyet a lakossággal közösen tud csak hatékonyan megvalósítani- a belvízelvezető árkok tisztántartása, állapotának megőrzése.

Prioritások:

3.3.1 Csapadékvíz elvezető csatornarendszer és záportó folyamatos karbantartása, állagmegóvása.

3.3.2. Vízmegtartással kapcsolatos projekt megvalósítása konzorciumi együttműködéssel.

3.4. Energiafelhasználás

A megújuló energiaforrások arányának növelése országos célkitűzés. Az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése érdekében Zákányszéken prioritást élvez:

3.4.1 Önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő megújuló energiaforrások kiaknázása termál energiaellátás megvalósításával (helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, közösségi távfűtő rendszerek létesítése) komplex fejlesztési programok lehetősége mellett.

3.4.2 A zákányszéki önkormányzati intézmények, továbbá egyéb önkormányzati ingatlanok energia-kiváltása, hangsúlyosan termálenergia felhasználásával.

3.5 Hulladékgazdálkodás

A településen keletkező szilárd hulladék összegyűjtésére és rendszeres elszállítására az FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft.-vel kötött közszolgáltatási szerződést az önkormányzat. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére és ártalmatlanítására a Móraép Városüzemeltetési, Szolgáltató és Kereskedelmi Nonprofit Közhasznú Kft-vel állunk szerződésben 2027. december 31-ig.

Feladatunk:

3.5.1 Lakossági tájékoztatás a szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás és a hulladék mennyiség csökkenésének fontosságáról.

3.5.2 A települési szilárdhulladék gazdálkodási rendszerek továbbfejlesztésére kiírt pályázaton való részvétel.

4 Gazdaság

4.1 Az önkormányzat és Intézményeinek gazdaságos működése

Az önkormányzat intézményei a tevékenységüket a továbbiakban is a szigorú, de nem ésszerűtlen takarékoság jegyében kell, hogy végezzék.

4.1.1 Önkormányzati bevételek növelése pályázatok és támogatások segítségével ésszerű gazdálkodás mellett.

4.1.2 Megvalósult beruházások gazdasági szempontból történő felülvizsgálata, bevételi lehetőségek feltárása, kiaknázása.

4.2 Adópolitika

A helyi adók esetében az önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően. A jelenlegi adókat nem kívánja növelni, csak abban az esetben, ha ezt törvény írja elő vagy, ha a működéshez szükséges bevételek más forrásból nem biztosíthatók. Az adófizetési morál romlott a településen, ezért feladatunk:

4.2.1 az adók befizetésének fokozott ellenőrzése, behajtása.

4.2.2 Adófizetési morál javítása.

4.3 Mezőgazdaság, kereskedelem, helyi ipar fejlesztése valamint a foglalkoztatás helyzete és jövője

A helyi gazdaság szinte egyoldalúan mezőgazdasági jellegű. Zákányszéken a termőföld döntő hányada őstermelők és egyéni vállalkozók tulajdonában van. A termelést teljes mértékben magángazdálkodók végzik, a lakosság többsége mezőgazdaságból él. A szolgáltatások és a kereskedelem is elsősorban a mezőgazdaságot és az abból élőket szolgálja ki.

Prioritásaink:

4.3.1 Közfoglalkoztatás, startmunka programok folytatása.

4.3.2 Induló vállalkozások segítése telephely kialakítással.

4.4 Turizmus fejlesztése

Egy terület idegenforgalmi értékét elsősorban a meglévő természeti adottságok és azok helyi megbecsültsége határozza meg. A térségi szintű komplex kínálatba való beintegrálódás hasonlóképpen fontos. Kuriózumokra és hatékony marketingre is szükség van.

A turizmus több formájában is kapcsolódhat a helyi mezőgazdasághoz (falusi-, agro-, ökoturizmus, lovaglás, vadgazdálkodás, öntöző-kiránduló vízvisszatartó tavak), ami kiegészítő tevékenységet, helyi jövedelemforrást jelenthet a lakosságnak. A turisztikai versenyképesség megteremtéséhez azonban tudatos fejlesztésre van szükség. Ennek érdekében.

4.4.1 Turisztikai attrakciók kialakítása. (állatsimogató, helyi termék bolt).

4.4.2 Szálláshely kialakítása (étterem padlástere, volt jegyzői lakás)

4.4.3 Szabadidő és Sportcentrum továbbfejlesztése, elektromos rendszer kiépítés a rendezvények biztosítása miatt.

III. ZÁRSZÓ

A Ciklusprogram öt évre szóló elképzelések, tervek formába öntése, melynek részei minden gazdasági év elején az éves fejlesztési tervben lebontásra kerülnek, olyan adatok birtokában, melyek lehetővé teszik a pontos tervezést.

Ennek ellenére a Ciklusprogram nem légből kapott ötletek halmaza, hanem egyeztetések, fórumok letisztult változata. Megvalósítása közös feladat, a ciklus végén beszámolóval tartozunk sikereinkről és kudarcainkról egyaránt.

Zákányszék, 2025. március

Matuszka Antal István
polgármester